

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

PRACOVNÍ SKUPINA OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM

Zápis ze setkání

Termín konání: pondělí 21. 5. 2018
Časové rozvržení: 09:30 – 11:30
Místo konání: Odbor sociální péče Magistrátu města Brna, Koliště 19, zasedací místnost

PROGRAM:

1. Úvod
2. Administrativní záležitosti (aktualizace jednacího řádu pracovní skupiny, stanovení kompetentního zástupce organizace v rámci spolupráce při procesu KPSS a další)
3. Zhodnocení 4. Komunitního plánu sociálních služeb města Brna
4. Aktuální situace v organizacích, další informace od členů pracovních skupin
5. Závěr

ad 1. Úvod

Koordinátor komunitního plánování přivítal přítomné, představil vedoucí pracovní skupiny a seznámil s programem. První blok setkání byl věnován informacím k projektu „Podpora Komunitního plánování sociálních služeb v Brně“, informacím z KrÚ JMK a harmonogramu činností do konce letošního roku. V druhém bloku vedoucí pracovní skupiny informovala přítomné o aktualizaci Základní listiny Komunitního plánování sociálních služeb a Jednacího řádu pracovní skupiny. Následně byli přítomní seznámeni s vyhodnocením plnění 4. KP. V posledním bloku setkání proběhlo vzájemné představení členů pracovní skupiny a diskuze k aktuálnímu dění v sociálních službách.

Koordinátor komunitního plánování předal informace o organizaci Unie pečujících, z. s., která vznikla v roce 2015 za účelem propojení pečujících osob bez ohledu na typ, míru a tíži postižení blízkého člověka, o kterého pečují. Jejím cílem je změnit náhled společnosti na pečující a docílit ukotvení pečujících v systému péče. V tomto směru aktivně jedná s MPSV. Více o Unii pečujících, z. s., jejích cílech, aktivitách a členství naleznete na odkaze: www.uniepecujících.cz

ad 2. Administrativní záležitosti (aktualizace jednacího řádu pracovní skupiny, stanovení kompetentního zástupce organizace v rámci spolupráce při procesu KPSS a další)

Projekt Podpora KPSS v období 2018 – 2020

Podpora udržitelného systému plánování sociálních služeb

Pravidelně se setkávají členové Koordinační skupiny, kteří jsou zároveň vedoucími jednotlivých pracovních skupin (aktuální složení je uvedeno na webovém Portálu sociální péče ve městě Brně). Minimálně dvakrát ročně se konají setkání všech osmi pracovních skupin. Proces komunitního plánování v současné době zajišťují: koordinátor Radim Janík, referent financování Petra Příbylová, referent síťování Jana Stárková a v rámci

projektu došlo k posílení o 2 osoby na DPČ – tajemnice pro PS Senioři, OZP, OSP, OMP: Aneta Gavendová a tajemnice pro PS RC, OOSV, DMR, ODO: Michaela Zapletalová.

Nastavení nástrojů hodnocení efektivity a podpora zvyšování jejich kvality

Pracovníci OSP MMB provádějí pravidelné návštěvy v zařízeních sociálních služeb a kontrolní šetření. Kontrolu poskytování služeb a jejich výkonnosti provádějí pracovníci Oddělení koncepce a plánování služeb a finanční kontrolu pracovníci Oddělení ekonomiky a kontroly. Tato Oddělení v rámci kontrol spolupracují, přičemž tuto spolupráci ještě prohloubí. Zároveň by mělo dojít také k větší součinnosti a vzájemné informovanosti mezi OSP MMB a OSV KrÚ JMK. S kontrolami souvisí i fakt, že organizace mají určité povinnosti, které jim plynou ze smlouvy o poskytnutí dotace. Stává se, že s některými těmito povinnostmi nejsou poskytovatelé dostatečně seznámeni. Pro příští rok se ve smlouvách připravují určité úpravy, organizace budou na změny upozorněny. Kontrolní činnost mimo jiné souvisí s tím, že město Brno každoročně deklaruje vůči JMK potřebnost sociálních služeb na svém území, včetně finanční spoluúčasti. Toto je podmínkou pro zařazení služeb do Základní sítě JMK, bez čehož není možné službám vydávat pověření k poskytování služeb obecného hospodářského zájmu a financovat je z veřejných zdrojů. Prováděním kontrol si tedy OSP MMB ověřuje potřebnost, kvalitu a efektivitu služeb, které město Brno spolufinancuje ze svého rozpočtu. V případě, že jsou zjištěny zásadní nedostatky, není možné takovou službu do sítě zařazovat a kofinancovat. Koordinátor následně vyzval přítomné zástupce jednotlivých organizací k tomu, aby průběžně aktualizovali informace týkající se jejich služeb na Portálu sociální péče.

Zpracování 6. KP pro období 2020 – 2022

Hlavní aktivitou a výstupem projektu bude vytvoření nového (šestého) Komunitního plánu sociálních služeb města Brna. Na rozdíl od dvou předchozích plánovacích období by měl být nový komunitní plán koncipován na tři roky. Jeho příprava začne v roce 2019, kdy se budou pravidelně setkávat pracovní skupiny KPSS. Návrh dokumentu bude předložen k veřejnému připomínkování a následně ke schválení do orgánu města Brna (předpoklad schválení podzim 2019).

Informace z JMK

Akční plán sociálních služeb JMK pro rok 2019

Veřejné projednání a následné připomínkování AP proběhlo v dubnu 2018. Schválení dokumentu se předpokládá na zasedání Zastupitelstva JMK, které se uskuteční dne 21. 6. 2018.

Informace o základní síti

Sběr žádostí do základní sítě proběhl v únoru 2018. V roce 2018 bylo do sítě zařazeno 451 služeb a v roce 2019 celkem 438 služeb (z čehož 55 je financováno z fondů EU). Bylo schváleno 63 rozvojových záměrů dle Střednědobého plánu sociálních služeb JMK. V srpnu dojde k aktualizaci sítě, konkrétně v termínu: 30. 7. – 10. 8. 2018.

Pravidla financování sociálních služeb JMK pro rok 2019

V současnosti probíhá zpracování pravidel financování služeb JMK pro rok 2019, jejich schválení se předpokládá na zasedání Zastupitelstva JMK, které se uskuteční dne 21. 6. 2018.

KISSOS

KrÚ JMK plánuje aktualizaci a rozšíření Krajského informačního systému sociálních služeb. Jednou z novinek bude, že poskytovatelé služeb nově obdrží pověření JMK k poskytování služeb obecného hospodářského zájmu elektronicky právě přes KISSOS. Stejně tak i žádosti o vstup služeb do sítě pro rok 2020 bude probíhat elektronicky přes krajský systém. Příjem žádostí o vstup do sítě by měl probíhat v únoru 2019 a žádost musí podat všechny služby včetně i těch, které neplánují žádný rozvoj. Jelikož KrÚ JMK chystá revizi informačního systému je možné případně zaslat návrhy na jeho zlepšení nebo upozornit na nějaké technické problémy

systemu, ovšem takovéto připomínky či návrhy je nutno směřovat primárně na JMK (na OSP MMB případně v kopii).

Regionální karty sociálních služeb

Karty služeb podrobně definují obsah jednotlivých druhů sociálních služeb prostřednictvím potřeb klientů. Karty budou do budoucna jedním z podkladů pro hodnocení sociálních služeb. Nyní dochází k jejich postupnému zavádění, k čemuž probíhají také informační semináře na JMK. Kontroly dle karet budou probíhat již od roku 2019, ovšem zatím jen u pečovatelské služby a osobní asistence, postupně budou přibývat další služby. Zástupci OSP MMB se probíhajícími semináři účastní a tento proces sledují. Poskytovatelům služeb byla doporučena účast na těchto seminářích, jelikož jde o zásadní záležitost a zároveň je v rámci těchto setkání ještě možné se zástupci JMK diskutovat některé detaily nastavení jednotlivých karet.

Analýza potřebnosti sociálních služeb v JMK

Jelikož poslední analýza potřebnosti sociálních služeb na území JMK proběhla již před několika lety a situace se od té doby dosti změnila, je třeba současný stav znovu analyzovat. Realizace výzkumu v rámci JMK bude probíhat od května 2018 do února 2019. Výstupem bude 21 výzkumných zpráv pro každou ORP, tedy jedna zpráva i pro město Brno. Sběr dat v rámci města Brna proběhne na podzim 2018. Výzkum proběhne formou rozhovorů, dotazníků a fokusních skupin. Bude zaměřen na veřejnost, potenciaální uživatele služeb, uživatele služeb, pečující osoby, poskytovatele služeb a obce III. typu.

OSP využije výstupy této krajské analýzy mj. i pro 6. KP, nebude tak realizovat svůj samostatný výzkum. Realizátorovi výzkumu budou taktéž poskytnuty relevantní dokumenty, které byly v rámci města Brna v nedávné minulosti zpracovány (Komunitní plán, Zpráva o soc. péči, Analýza potřebnosti soc. služeb, Strategický plán sociálního začleňování a další strategické či analytické dokumenty). Analýza by měla mimo jiné vycházet také z dat, které organizace vykazují do KISSOS (proto je důležité, aby tyto informace byly co nejpřesnější, což se při kontrolní činnosti někdy ukazuje jako nedostatečné).

Harmonogram činností do konce roku 2018

V červnu 2018 bude OSP MMB vyzývat k předkládání individuálních žádostí o dofinancování sociálních služeb (financovaných v rámci Programu I), přičemž schválení návrhu na poskytnutí individuálních dotací se předpokládá v září. V rámci dofinancování služeb z rozpočtu města Brna bude nutné zohlednit plánované dofinancování z JMK.

V srpnu proběhne aktualizace sítě JMK 2019.

Na podzim opět proběhne setkání pracovních skupin – předpoklad říjen.

V měsících říjen a listopad bude možné předkládat žádosti o dotace v rámci Programu I a II.

Aktualizace Základní listiny KPSS a jednacích řádů PS

Byla představena aktualizovaná Základní listina KPSS, je k dispozici na webovém Portálu sociální péče ve městě Brně. Základní listina obsahuje základní principy procesu plánování, organizační strukturu procesu, jednacích řádů, Koordinační skupiny a další náležitosti.

Dále byl představen aktualizovaný jednacích řád pracovní skupiny a s ním související Prohlášení o spolupráci v rámci procesu KPSS. V rámci tohoto prohlášení budou nově organizace poskytující sociální služby ustanovovat dvě kontaktní osoby zodpovědné za komunikaci a spolupráci v rámci procesu KPSS. Vyplněný a potvrzený formulář prohlášení včetně případných připomínek k aktualizovanému jednacímú řádu bude nutné poslat na OSP MMB do 30. června – konkrétně na referentku síťování Jana Stárková: starkova.jana@brno.cz. Ke schválení jednacích řádů po zpracování připomínek dojde na setkání pracovní skupiny na podzim, již za účasti oficiálně jmenovaných osob za jednotlivé poskytovatele.

ad 3. Zhodnocení 4. Komunitního plánu sociálních služeb města Brna

Následně byli účastníci setkání vyrozuměni o tom, že byla zpracována Informativní zpráva o plnění 4. Komunitního plánu soc. služeb města Brna. Z celkového počtu 27 opatření bylo zcela realizováno 17 opatření,

částečně realizováno 8 opatření a ve 2 případech opatření realizována nebyla. Zpráva bude zveřejněna na webu města poté, co bude v červnu předložena Zastupitelstvu města Brna.

ad 4. Aktuální situace v organizacích, další informace od členů pracovních skupin

HEWER, z. s.: organizace eviduje vysoký počet neuspokojených zájemců, kapacita služby zdaleka nestačí, organizace musí zájemce odmítat. Zaměstnanci pracují i nad rámec pracovní doby. Služba je poskytována včetně víkendů a svátků.

Maltézká pomoc, o. p. s.: organizace se potýká se stejnými problémy jako HEWER, z. s., z jejího pohledu je situace obdobná.

Slezská diakonie (Eliada): obdobná situace jako u předchozích organizací, klienti poptávají službu v objemu, který není organizace schopna plně uspokojit. Služba je poskytována klientům do 26 let.

Liga vozíčkářů, z. ú.: organizace se rovněž potýká s nedostatkem personálu, obecně lze konstatovat, že osobní asistence není úplně atraktivní zaměstnání (vzhledem k náročnosti práce a jejímu finančnímu ohodnocení). Za minulý rok přišlo do organizace 35 nových asistentů, ale pouze pět jich vydrží v organizaci kolem jednoho roku.

Církevní střední zdravotnická škola, s. r. o.: obdobná situace jako v Lize vozíčkářů, z. ú., málo pracovníků a noví jsou nespolehliví. Potencionální pracovníky tato práce neláká, není atraktivní.

TopHelpPlus s. r. o.: organizace eviduje větší objem péče a zároveň zhoršující se stav klientů. Občas se stane, že jim nějaký uživatel vypadne, protože často dochází k jejich hospitalizaci. Organizace by tedy případně mohla alespoň částečně či nárazově vykrýt asistenci klientům od jiných organizací. Mnoho uchazečů přichází na pohovory pouze proto, aby nebyli vyřazeni z evidence ÚP, ale ve skutečnosti o práci nemají zájem.

ParaCENTRUM Fénix, z. s.: organizace zdárně vyřešila potřebné organizační záležitosti, za rok 2017 eviduje 440 hodin asistence při šesti úvazcích.

Domov pro mne, z. s. (uživatel): z pohledu klienta je málo kvalitních asistentů, kteří by odváděli kvalitní práci, přičemž situace se neustále zhoršuje.

Občanské sdružení Logo, z. s.: organizace sice neposkytuje osobní asistenci, ale zástupci se domnívají, že chybí této práci prestiž. Zástupce organizace nabídl, že disponuje zkušenostmi z oblasti PR a propagace, pokud by byl ze strany organizací zájem, tak by se společně mohli pokusit tuto službu a zaměstnávání asistentů zatraktivnit. Kontakt: jakub.ostry@oslogo.cz

Slezská diakonie (Dorea): organizace vidí problém rovněž v tom, že byly zrušeny zdravotnické školy Vesna a Lomnice.

OSP MMB, Referát péče o osoby se zdravotním postižením: pečovatelských služeb se již povinně týkají nové karty sociálních služeb, což pro ně znamená povinnost rozšíření služby o více hodin a do dnů pracovního volna. Rovněž je nutno rozšířit cílové skupiny (senioři, OZP, rodiny s dětmi). Teoreticky by tedy mohly pečovatelské služby díky tomuto rozvoji vyplnit výpadky tam, kde organizace osobní asistenci nezvládají z kapacitních důvodů poskytovat. Problémem však je, že nemají pracovníky, kteří by tuto službu mohli v tyto krizové momenty zajistit.

Hospic sv. Alžběty, o. p. s.: problémy v rámci karet vidí hlavně ohledně nově nastavené pracovní doby.

Sdružení Veleta, z. s.: organizace spatřuje problém v pracovní době, kdy např. pracovník údržby nemůže být k dispozici od 7-16 hodin každý den.

Koordinátor kom. pl.: reagoval, že požadavky na rozšíření pracovní doby a cílových skupin je do určité míry také reakce na nedávný nález Ústavního soudu, který konstatoval, že kraje mají povinnost konat v případě, že se občanovi nedostává sociální služby (sp. zn. I. ÚS 2637/17). Každopádně je potřebné, aby se organizace

účastnily seminářů, které JMK ke kartám pořádá a tam své podněty diskutovaly. Jedině tak je případně možné ještě nastavení karet případně ovlivnit.

Diecézní charita Brno - Oblastní charita Rajhrad: vedoucí sociálních služeb Dům léčby bolesti s hospicem sv. Josefa. Poskytují pomoc umírajícím a odlehčení pečujícím osobám, kapacita je dostačující, avšak organizace zatím není schopna zajistit potřebný přechodný pobyt.

Národní rada osob se zdravotním postižením České republiky, z. s.: občané se na NRZP obracejí právě s tímto problémem, a to, že nemohou najít poskytovatele osobní asistence, neboť organizace mají plné kapacity. Problémem, který NRZP v současnosti řeší, je odchod právníka.

ParaCENTRUM Fénix, z. s.: organizace má k dispozici právníka, je tedy možné klienty odkazovat na ni.

Klára pomáhá, z. s.: organizace provozuje poradnu pro pozůstalé. Přítomný zástupce organizace upozornil na Unii pečujících, kde se sdružují pečující osoby, které zde mají možnost sdílet své zkušenosti a rady s ostatními. Je potřeba, aby se tyto skupiny sdružovaly, Unie proto uvítá nové členy. Pořádají se pravidelné schůzky, kam může přijít každý.

Svaz neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR, z.s., Centrum denních služeb pro sluchově postižené Brno, p.s.: organizace potvrdila, že je na tom obdobně jako jiné služby a souhlasí s tím, co v diskusi zaznělo.

Svaz tělesně postižených v České republice z. s. městská organizace Brno: organizace poskytuje odborné sociální poradenství a sociálně aktivizační služby. V současné době neplánuje rozšiřovat kapacitu.

Domov pro mne, z. s.: kapacity služeb jsou plně využité, je nutné vést pořadníky žadatelů o službu. Organizace plánuje rozšíření kapacit v roce 2019.

Společnou cestou s námi, z. ú.: organizace plánuje vybudovat byty, kde by žily matky se svými postiženými dětmi a s nimi by zde pobýval i asistent. V rámci bytového domu by byl zřízen také stacionář, kam by děti přes den docházely a případně další doplňkové služby, jako např. terapie, rehabilitace apod.

OSP MMB, Referát péče o osoby se zdravotním postižením: co se týče nedostatku pracovních sil v sociálních službách a ve zdravotnictví je situace v posledních letech velmi vážná. Reorganizace zdravotnického školství (zrušení dvouletého oboru pečovatele a čtyřletého oboru zdravotní sestry) způsobila současnou personální krizi. Požadované vzdělání sester na úrovni bakalářského titulu způsobuje to, že sestry často nemají zájem vykonávat přímou péči. Měl by být vytvořen tlak na ministerstvo, aby došlo k nápravě.

Občanské sdružení Logo, z. s.: zástupce organizace nabídl možnost v tomto spolupracovat, dané téma medializovat, vytvořit kampaň apod.

Centrum Kociánka: Zástupkyně organizace nabídla v tomto směru taktéž případnou spolupráci, jelikož jejím zřizovatelem je přímo ministerstvo.

Svaz tělesně postižených v České republice z. s. městská organizace Brno: organizace velmi často řeší problémy s vyřizováním PnP a celkově komunikaci s ÚP. V loňském roce organizace pomáhala s odvoláním 34 klientům. Doba vyřízení je katastrofální, rozhoduje se od stolu, pečující osoba zůstává doma a z toho plyne nižší příjem rodiny, závislost na dávkách a případné dluhy. Když podá žádost jednotlivec, tak nemá zpravidla šanci. Když podá žádost organizace, tak má větší šanci, přičemž je však nutná intervence, je třeba mít určitou znalost práva, což však jednotlivci žádající z domu většinou nemá.

OSP MMB, Referát péče o seniory: příspěvkové organizace se potýkají se stejným problémem, komunikace s ÚP je katastrofální, maximální doba pro rozhodnutí o PnP má být 4,5 měsíce, ovšem ani ta není dodržována.

Sarema Liberec, s. r. o. (Centrum sociální rehabilitace): organizace má zájem o zařazení do sítě sociálních služeb JMK.

CSS, p. o. - DOZP Gaudium: organizace eviduje vyšší poptávku klientů, než dokáže uspokojit.

Projekt Podpora komunitního plánování sociálních služeb v Brně, reg. č. CZ.03.2.63/0.0/0.0/16_063/0006544, je spolufinancován z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu České republiky.

OZ MMB: zástupkyně Odboru Zdraví představila činnost Poradního sboru RMB pro bezbariérové Brno a nabídla možnost podávat tomuto sboru podněty.

Hospic sv. Alžběty, o. p. s.: poradna pro nemocné a pozůstalé a terénní odlehčovací služba, organizace se rovněž potýká s personálními problémy.

Sdružení FILIA, z. s.: organizace provozuje sociálně terapeutické dílny, rovněž potvrzuje problémy s personálním zajištěním.

ParaCENTRUM Fénix, z. s.: organizace rozvíjí poradnu pro klienty, zásadní záležitostí je nyní řešení stěhování do nové budovy, (předpoklad v 1. polovině roku 2021).

Liga vozíčkářů, z. ú. (centrum denních služeb): zástupkyně služby uvedla, že je někdy problém v komunikaci s rodinou, která často nechce řešit budoucnost.

Liga vozíčkářů, z. ú. (osobní asistence): nová pracovnice, vedoucí osobní asistence, služba se potýká s tím, že se během krátké doby obměnil tým.

Liga vozíčkářů, z. ú. (odborné sociální poradenství): v rámci služby je poskytováno také právní poradenství.

DCHB (chráněné bydlení sv. Anežky): organizace uvádí, že je problémem sehnat klientům následné bydlení mimo chráněné bydlení. Zásadní jsou finanční potíže klientů, tudíž si komerční bydlení nemohou dovolit. Organizace plánuje navýšení kapacity o 2 lůžka.

Agapo, o. p. s.: organizace se věnuje oblasti zaměstnávání OZP, v roce 2019 je v plánu rozšíření služby.

Diskuse přítomných:

VŠ vzdělaní lidé nemají zájem pracovat jako pečovatelé, chybí 3letý obor nebo vzdělávací program na pečovatele (není vůbec potřeba VŠ vzdělání).

Je potřeba osvěta v rámci přístupu rodičů k dětem v tom směru, že je nutné si uvědomit skutečnost, že přijde doba, kdy se již nebudou schopni o své děti postarat a je třeba s velkým předstihem toto řešit.

Domov pro mne, z. s. (uživatel): neexistuje návazná služba z Centra Kociánka, pro OZP jsou pak až domovy pro seniory, takže po opuštění Kociánky z důvodu překročení věkové hranice nenavazuje žádné zařízení. V současné době využívá chráněného bydlení, ale celkové kapacity CHB jsou v Brně nedostačující. Je důležité, aby se rozvíjely a zaváděly asistivní technologie, včetně tísňové péče – tímto způsobem by se mimo jiné mohl do určité míry vyřešit problém s nedostatkem asistentů. Byl přednesen dotaz na tísňovou péči v Brně.

Koordinátor kom. pl.: bylo zřízeno tzv. tísňové volání, tedy distanční hlasová služba (nejedná se o tísňovou péči registrovanou dle zákona o soc. službách). Provozovatelem tísňového volání je CSS, p. o., žádost o zřízení služby lze podat přes Socio-info Point na Kolišti 19, v přízemí.

Domov pro mne, z. s. (uživatelka): využívá chráněného bydlení, ráda by získala nějaké zaměstnání. Byla odkázána na Agapo, o. p. s. Rovněž projevila zájem o tísňové volání.

Společnou cestou s námi, z. ú.: organizace zve přítomné na den dětí ve Slavkově, akce určená všem, ale především pro rodiny s dětmi se zdrav. postižením. V rámci dne dětí budou soutěže pro děti, hasiči, karavan uzpůsoben pro OZP, zpívání, malování na obličej, grilování apod.

ad 5. Závěr

Na závěr se **koordinátor komunitního plánování** se všemi účastníky rozloučil a poděkoval za účast a aktivní spolupráci. Připomněl, že je třeba zaslat Prohlášení o spolupráci v rámci procesu KPSS a případné připomínky k Jednacímu řádu PS do konce června, a to e-mailem na adresu starkova.jana@brno.cz. Další setkání PS je naplánováno na podzim roku 2018, členové PS zavčas obdrží pozvánku.

Projekt Podpora komunitního plánování sociálních služeb v Brně, reg. č. CZ.03.2.63/0.0/0.0/16_063/0006544, je spolufinancován z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu České republiky.

Vedoucí pracovní skupiny se se všemi přítomnými také rozloučila a poděkovala jim za aktivní spolupráci.

Zapsali: A. Gavendová, R. Janík

V Brně dne: 21. května 2018